ГАЗЕТА ЎЗНАГАРОДЖАНА ГАНАРОВАЙ ГРАМАТАЙ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР

БЕЛАРУСКІ ЎНІВЕРСІТЭТ

ГАЗЕТА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

ЧАЦВЕР

23 чэрвеня 1994 года
№ 5 (1710)

● ЗАПРАШЭННЕ НА КАВУ

«Я ДАРУ ЛЮДЗЯМ ДОБРЫ НАСТРОЙ...»

«Кубачак кавы, калі ласка»,— пачулася, напэўна, ужо ў соты раз на дзень. І ў соты раз напоўніўся кубачак араматнай кавай, мушу вас запэўніць, нікольki не горшай за папярэднія 99. Наогул жа, гэтых кубачкаў-куфэрачкаў у Цітовай Тацціяны Мікалаеўны — галоўнага кававара БДУ — за больш чым восем гадоў працы — незлічоная колькасць.

Заўсёды прыемная ўсмешка і па-гаспадарску ветлівае «Калі ласка» падкупляе. І здаецца (а можа так яно і ёсць) сам выгляд гаспадыні як нельга лепей дапасуецца да добразычлівай атмасферы «Кавярні цёці Тані» — так ласкава называюць гэтае ўтульнае месца жыхары шэрага змрочнага будынка з сухой назвай «Хімфак».

Усё цячэ, усё змяняецца і, як лічыць сама Тацціяна Мікалаеўна, заўсёды да лепшага. Вось і да яе кавярні дакрочылі змены — пасля сямігадовага існавання кавярню адрэстаўравалі і вось ужо год як на яе — люба глянуць. У люстэрках на столі адбіваюцца заўсёды чыста выцертыя сталы і бліскучая падлога. На абцягнутых матэрыяй сценах, відаць, з густам напісаныя карціны. Карацей — кавярня ў лепшым сэнсе слова. Але самае галоўнае — за стойкай. Кава ў цёці Тані — цудоўная. Без яе праца — не праца, і жыццё — не жыццё. Гэтак жартуюць наведвальнікі, твары якіх пры ўзгадцы аб цёці Тані мягчэюць, быццам узгадка зварухнула ў іх душы цёплы ўспамін з дзяцінства.

— Я дару людзям добры настрой. Здавалася, ветлівасць і дружалюбнасць, ды й кубачак кавы — дробязь, якую яны тут атрымліваюць. А ці не з іх складаецца нашае жыццё?! — рытарычна пытаецца Тацціяна Мікалаеўна.

Дый сапраўды, у веданні чалавечых характараў ёй не адмовіш. Паспрабуйце знайсці падыход да незнаёмага чалавека, які толькі што падышоў да стойкі. Напэўна, тут і мэтру Карнегі прыйшлося добра папакпець. Тацціяна Мікалаеўна робіць гэта кожны дзень з паражаючай лёгкасцю.

— **У чым сакрэт?** — пытаюся я.

— Уявіце, падышоў чалавек шарэй за хмару. Слова за слова — глядзіш, і павесялеў, адпачнуў.

— **Адкуль сілы на ўсё бераце?**

— Ніколі над гэтам не думала. Напэўна, адваротная сувязь дзейнічае. Добрых людзей больш за злых — я ў гэтым упэўнена, а таму ўдзячнасць ад іх большая. Я ж імкнуся ствараць добры настрой усім і калі бачу, што гэта ўдаецца — на душы становіцца лёгка.

— **І цяжка ніколі не бывае? А калі за вашу ветлівасць вас жа і абразяць?**

— Ніколі не злую. Бывае і такое. Значыць, такі чалавек — можа ад гэтай абразы яму палягчэе. На сваё «худо» нікому не скарджуся — што маё, тое маё. Ведаеце, за чорнай паласой заўсёды ідзе белая. А калі здаецца «чорная паласа», нікога ёй не абцяжарваю — у жыцці і так зашмат чорнай фарбы.

— **Дарэчы, пра фарбы. Кава таксама чорная?**

— А гэта не важна. Галоўнае, каб смачная была.

— **А самі каву п'яце?**

— А як жа.

Са шкадаваннем гляджу на гадзіннік — пара. Дый да стойкі падышлі новыя наведвальнікі: «Кубачак кавы, калі ласка». Развітваючыся з гаспадыняй добрага настрою, не забудзьце падзякаваць ёй, каб пачуць у адказ: «Заходзьце зноў»...

Тацціяна Мікалаеўна частавала кавай
Юрася КАРМАНАВА

На здымку: гаспадыня кавярні.
Фота Юрася ЛЯШКЕВІЧА.

● ВЕДАЙ НАШЫХ!

З ЖЫЦЦЯ СТУДЭНЦКАГА КЛУБА

У студэнцкі клуб БДУ я, прызнаюся, ішла з «крамольнай» думкай: «Якая ў нашыя дні можа быць грамадская актыўнасць? Ці ж да жартаў, спеваў ды скокаў? Час не той. Хаця б галоднаму студэнту засвоіць неабходны мінімум па спецыяльнасці». Але пасля размовы з дырэктарам клуба Уладзімірам Міхайлавічам Макарэвічам у галаве звінелі словы з верша Эдуарда Багрыцкага: «Не погибла молодость! Молодость жива!» (прабачце, што на рускай мове, але гэтыя радкі вельмі трапна характэрызуюць мой стан).

І на самой справе, інакш не скажаш. Бо дзейнасць студэнцкага клуба такая цікавая і разнастайная, што ў кароткім матэрыяле можна расказаць толькі аб найважнейшых дасягненнях года.

У студзені каманда Клуба вясёлых і знаходлівых БДУ была запрошана ў Сочы для ўдзелу ў тэлефестывалі клубаў КВЗ. Нашы студэнты паказалі сябе дастаткова вясёлымі і знаходлівымі, каб іх уключылі ў конкурс КВЗ краін-членаў СНД. Каманда дайшла аж да чвэрцьфінала. На жаль, там перамагчы не атрымалася. Але для дэбютантаў і гэта нядрэнна. Галоўнае — з'явіўся спартыўны азарт і жаданне абавязкова перамагчы ў наступным годзе. Поспехаў вам, вясёлыя і знаходлівыя!

Усё новых і новых вяршынь дасягае наш славуты фальклорны ансамбль «Неруш». У гэтым годзе ён стаў лаўрэатам Рэспубліканскага фестывалю народнай творчасці «Спадчына». Менавіта гэтаму калектыву было даверана прадстаўляць нашу сталіцу на Міжнародным фестывалі фальклора, які праходзіў з 15 па 21 чэрвеня ў Пінску.

Аркестр народных інструментаў БДУ ў маі гэтага года прыняў удзел у Міжнародным студэнцкім музычным фестывалі ў Францыі. Выступалі музыканты з вялікім поспехам і былі запрошаны прыехаць таксама і ў наступным годзе.

Не адстаюць ад моладзі і выкладчыкі нашага універсітэта. Народны хор народнай песні выкладчыкаў і супрацоўнікаў БДУ атрымаў дыплом I ступені на рэспубліканскім фестывалі народнай творчасці «Спадчына». А спеўны гурт выкладчыкаў і супрацоўнікаў «Тутэйшая шляхта» стаў дыпламантам Рэспубліканскага фестываля народнай музыкі ў Паставах.

Усе мастацкія калектывы БДУ: і хор выкладчыкаў і супрацоўнікаў, і гурт «Тутэйшая шляхта», і студэнцкая харавая капела, і аркестр народных інструментаў, і ансамбль танца «Крыжачок» — усіх нават не пералічыць — на працягу навучальнага года прымалі актыўны ўдзел у мерапрыемствах, прысвечаных 50-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, радуючы сваім майстэрствам ветэранаў вайны не толькі нашага горада, але і ўсёй рэспублікі. А 3 ліпеня ўсе калектывы будуць выступаць на вуліцах і плошчах горада-героя Мінска.

Канцэртная дзейнасць студэнтаў не спыніцца нават у час канікул. У ліпені ансамбль «Неруш» паедзе ў Нарвегію на міжнародны фестываль фальклору, а народны ансамбль танца «Крыжачок» прыме ўдзел у Міжнародным фестывалі, які адбудзецца ў Італіі.

Як бачыце, жыццё студэнцкага клуба, насуперак усім цяжкасцям, бурна кіпіць кругла год. А тым, хто хоча быць заўсёды маладым, клуб гаворыць: «Сардэчна запрашаем!»

Ганна НЯХАЙ

● ЮБІЛЕІ

ЗАЗІРНІЦЕ Ў БІБЛІЯТЭКУ

У 1994 годзе споўнілася 25 гадоў з пачатку выдання часопіса «Веснік Беларускага дзяржаўнага Універсітэта».

Фундаментальная бібліятэка БДУ далучаецца да віншавання часопіса і жадае плённай працы ў будучым. На працягу чвэрці стагоддзя бібліятэка атрымоўвала ўсе чатыры серыі часопіса, якія захоўваюцца поўнымі гадавымі камплектамі ў кнігасховішчах бібліятэкі і прадстаўлены да паслуг чытачоў. Бібліятэка таксама адзначыла гэтую дату і з гэтай нагоды падрыхтавала некалькі выстаў па матэрыялах часопіса... Адна з іх была падрыхтавана аддзелам рэдкай і каштоўнай кнігі «Веснік БДУ (да 25-годдзя з пачатку выдання часопіса)». На выстаўцы экспанаваліся ўсе серыі і выпускі першага года выдання (1969 г.), тут жа былі прадстаўлены юбілейныя выпускі (1971, 1981, 1991 г. г. выдання), дзе чытач змог пазнаёміцца, як за гэтыя дзесяцігоддзі развівалася навука таго ці іншага факультэта або з яго гісторыяй. У рубрыцы часопіса і раздзеле выстаўкі «Нашы юбіляры» можна даведацца пра жыццё і творчую дзейнасць прафесарска-выкладчыцкага састава БДУ.

«Веснік БДУ»— навукова-тэарэтычны часопіс, які сістэматычна друкуе па розных галінах ведаў навейшыя даследванні вучоных універсітэта і рэспублікі.

Хочацца расказаць яшчэ і аб тым, што аддзел рэдкай і цэннай кнігі вядзе летапіс выданняў БДУ.

Сюды ўваходзяць: часопіс «Веснік БДУ», газета «Беларускі універсітэт», навуковыя працы БДУ і выданні прафесарска-выкладчыцкага саставу БДУ.

Газета «Беларускі універсітэт» пачала друкавацца ў пачатку 20-х гадоў нашага часу, толькі друкавалася яна на працягу многіх гадоў пад рознымі назвамі. З 1954 года яна пачала выходзіць пад назвай «Беларускі універсітэт», яе гадавыя падшыўкі з гэтага часу захоўваюцца ў аддзеле рэдкай кнігі, а вось да 1954 года камплекты газеты знаходзяцца ў газетным аддзеле Пецярбургскай Публічнай бібліятэкі імя Салтыкова-Шчадрына.

Карэспандэнтамі газеты з'яўляюцца выкладчыкі і студэнты БДУ, якія ў сваіх артыкулах асвятляюць праблемы вучобы, навуковай працы, спорту, быту, адпачынку і г. д.

Аддзелам сабрана калекцыя навуковых прац і выданняў прафесарска-выкладчыцкага саставу універсітэта, якая налічвае каля 2-х тысяч экземпляраў.

Шаноўныя чытачы, наведвайце часцей бібліятэку БДУ. Усё тут прадстаўлена да вашых паслуг.

Загадчыца аддзела рэдкай кнігі
Л. П. МІЦКЕВІЧ.

ДАІ ПАВЕДАМЛЯЕ

За пяць месяцаў 1994 года здзейснена 257 дарожна-транспартных здарэнняў. Пры гэтым загінула 25, паранена 288 чалавек.

Па віне вадзіцеляў транспартных сродкаў — 103 дарожна-транспартных здарэнні. Пры гэтым 24 здарэнні здзейснены ў нецвярозым стане. Па віне індывідуальных уладальнікаў здзейснена 6 дарожна-транспартных здарэнняў, па віне пешаходаў — 129.

21 вадзіцель пры здзяйсненні дарожна-транспартных здарэнняў зніклі з месца здарэння. Пры гэтым загінула 2, паранена 20 чалавек.

За красавік-май 1994 года работнікамі ДАІ затрыманы і аштрафаваны наступныя студэнты БДУ:

пешаходы: Буранкоў А. В., Некрашэвіч Д. С., Шароў А. Я., Забела Л. Я., Сікорскі Д. В., Купрыенка С. В., Бітэль В. Ю.;

уладальнікі індывідуальных транспартных сродкаў: Котрус П. Н., Лукашоў А. А., Башун А. В., Брылеўскі А. А., Рабок Я. А., Кучынскі Ю. П., Крываруша Ю. П., Высоцкі С. С.

Пешаходы і вадзіцелі, строга прытрымлівайцеся правіл дарожнага руху! Шануйце сваё здароўе і здароўе сваіх блізкіх.

Ст. госаўтаінспектар ДАІ Маскоўскага РАУС
В. АДАМОВІЧ.

ЗНАКОМЬТЕСЬ!

КЛУБ ГУМИЛЁВА

В Москве состоялась Первая (учредительная) научная конференция «Гумилёвские чтения: биосфера, этногенез, цивилизация», организованная Международным Фондом «Мир Гумилёва». Республику Беларусь на этом форуме учёных представлял доцент географического факультета Белгосуниверситета В. А. Ермоленко с докладом «Белая Русь — Литва — Русь Чёрная». С ним беседует наш спецкор.

— Многим читателям нашей газеты будет небезинтересно узнать о жизненном пути доктора исторических и доктора географических наук Л. Н. Гумилёва.

— Лев Николаевич Гумилёв родился 1 октября 1912 года в Царском Селе (ныне г. Пушкин) в семье «вечно гонимых» поэтов Николая Гумилёва и Анны Ахматовой, что и предопределило все превратности его необычной судьбы. Учился Л. Н. Гумилёв на историческом факультете Ленинградского университета, но очень долго — чередуя экзамены экстерном с отсидками в тюрьмах и лагерях, а их набралось 14: «Шпалерка», Кресты, Беломорканал, Норильск, Лефортово, Караганда, Омск; даже повоевать довелось в 1944—45 гг. (Польша и Германия). С 1956 г. постоянно живет и работает в Ленинграде, вначале в Эрмитаже, затем в Институте географии при ЛГУ. Докторские диссертации защитил в 1961 году (по истории) и 1974 году (по географии). На склоне лет одна за другой выходят его монографии; с учетом еще не опубликованных рукописей «Фонд Гумилёва» планирует издать 14 книг. Массовый читатель уже по достоинству оценил такие его книги, как «Этногенез и биосфера Земли», «Древняя Русь и Великая степь», «От Руси к России», «Ритмы Евразии» и т.д. Книги Гумилёва переводятся на европейские языки. Он заслуженно признан ведущим историкогеографом Мира. В Москве создаётся «Институт Гумилёва». Выдающийся русский мыслитель XX в. Л. Н. Гумилёв немного не дожил до своего 80-летия (скончался 16.06.92 г., похоронен в С.-Петербурге). И вся его жизнь — достойный пример для подражания потомкам.

— В чем значимость Л. Н. Гумилёва как ученого?

— По сути дела он создал особую синтетическую теорию этногенеза и обосновал право на жизнь этнологии — области знаний, которая в советской науке отвергалась как условная и неопределенная. Л. Н. Гумилёв, как никто иной, сумел осуществить отбор фактов, оказывающих решающее влияние на эволюцию Этносферы, поставив эту проблему в зависимость от пространственно-временных масштабов. Более того, он исследовал этнос и этногенез на стыке трех наук — истории, географии (ландшафтоведения) и биологии (экологии и генетики) — на основе научного синтеза. Он весьма плодотворно использовал сугубо свой исследовательский метод исторической дедукции (в отличии от общепринятого индуктивного метода), образно назвав его «взглядом из мышиной норы и с высоты птичьего полёта». Взяв за первооснову жанр научного трактата, он осветил в своих трудах широкую историко-географичную панораму Евразийского континента — от Атлантики до Тихого океана, которая имеет значение не только для Истории и Географии, но и для археологии, этнографии, климатологии, землеведения. Труды Л. Н. Гумилёва уже нельзя назвать только историческим или географическим и даже историко-географическим исследованием. Нам еще предстоит по достоинству оценить вклад Л. Н. Гумилёва в естествознание и гуманитарную науку.

— Вы возвратились из Москвы в роли инициатора создания Белорусского отделения МФ «Мир Гумилёва»?

— Да. На сегодняшний день более правильно меня обозначить как «контактное лицо» между Правлением МФ и учёными Беларуси, разделяющими идеи Л. Н. Гумилёва. И здесь однозначно — не следует впадать в гигантоманию, вполне достаточно образовать нечто вроде «клуба по интересам», полезного и для МФ и, главным образом, для белорусской науки (на первых порах я бы ограничился «территорией» Белгосуниверситета). Методы Л. Н. Гумилёва позволяют воссоздать истину в вопросе о белорусской государственности, крайне запутанной историками-ортодоксами, получить объективную картину развития белорусского этноса в условиях своего «вмещающего ландшафта» (месторазвития), определить масштабы вклада белорусского народа в общеевропейскую цивилизацию. Добро пожаловать в «Клуб Л. Н. Гумилёва»!

● МІСТЫКА?

ЦЯПЛО РУК — І НІЯКАГА ЧАРАЎНІЦТВА

Падыходзячы да дому гэтай жанчыны, мне міжвольна чамусьці ўсё болей і болей прыходзілі на ўспамін то добрыя прыгажуні-феі, то старыя вядзьмаркі або чараўніцы. Аднак, сустрэўшыся з ёю, усе мае асацыяцыі цалкам развеяліся, такой чароўна добразычлівай і прывабнай аказалася гэтая жанчына.

Сергіна Вольга Іванаўна — гаіцель, яна ветліва згадзілася адказаць на некаторыя мае пытанні і, магчыма, прадэманстраваць спектр надта неверагодных магчымасцей, якіх быццам і не мае звычайны чалавек, але яна сцвярджае, што ўсё гэта ў нас саміх тоіцца.

— Вольга Іванаўна, якія захворванні вы лечыце?

— Да мяне, у асноўным, ідуць тыя людзі, якім не можа дапамагчы медыцына, з рознымі захворваннямі. Гэта людзі, якія, магчыма, і не верылі раней экстрасенсам-гаіцелям, але ў іх яшчэ тлее нейкая надзея на вылечванне.

— Якімі спосабамі ўздзеяння вы карыстаецеся? На чым заснаваны ваш метад лячэння?

— Мой метад лячэння заснаваны на касмічнай энергіі. А спосаб уздзеяння — тут усё залежыць ад сітуацыі. Існуюць усялякія скрытыя спосабы... бывае эфектыўнай камбінацыя метадаў. Можна ўздзейнічаць словам, жэстам ці дакрananнем. Усе сродкі добрыя, калі яны здольны паўплываць на самарэгуляцыю пацыента. Галоўнае — гэта прымусіць або дапамагчы паверыць у поспех лячэння.

— Вы гаворыце аб уздзеянні. Гэтаму можна дзе-небудзь навучыцца ці гэта дар з неба?

— Я лічу, што ўсе людзі ў большай або меншай ступені валодаюць чымсьці падобным, але яны самі гэтага не ведаюць. Чалавеку патрэбна ўпэўненасць у самім сабе, бо ўсе мы — таленавітыя людзі, проста не ведаем сябе, і вось гэтае няведанне нас падводзіць.

— Вашы адносіны да рэлігіі?

— Вы пэўна ведаеце, што перад рэлігіяй амаль што ўсе схіляці калені. Рэлігія — гэта адзін з шляхоў разумення Бога. І падыходзіць да яе трэба менавіта з гэтага боку. Вера здзейсніла цуд і ў хворага зніклі тыя ці іншыя сімптомы хваробы, палепшыўся сон. Трэба ўмець разбудзіць гэтую веру ў сэрцах людзей.

— Зараз многія заўважылі ў сабе схільнасць да лячэння... Гэта насцярожвае таму што не ведаеш, якая энергія ў чалавека. На вашу думку — добра гэта ці дрэнна, вя... дома ж, што колькасць — не абавязкова якасць...

— Вельмі добра. Выдатна нават, хай працу... юць, калі дзеянні накіраваны на карысць людзям, а не на шкоду ім. Але лёгка, канешне абразіць, зняважыць чалавека, назваўшы яго шарлатанам. Аднак трэба ўмець рабіць справу, умець, калі хочаце, паўтарыць яго поспех і выправіць памылкі, і, тут жа, умець ацаніць зробленае ім, калі ўсё-ткі чалавек лячыў і вылечваў людзей. Разумныя зразу... меюць, а недаверлівыя будуць не даверац...

— Прадказанні, яснабачанне — містыка...

— Калі мы закранулі прадказанні, то я хачу дадаць — гэта небяспечна, небяспечна менавіта тым, што здзяйсняецца. Калісьці гаварылі: «Піфію, ці яснабачашчую, закідай каменнем!» А прычына — апаска. Апаска ў тым, што прадказальнік не столькі прарочыць, колькі «наводзіць» будучае, гэта значыць, робіць рэальным няшчасце, якое да гэтага магло здзейсніцца або не здзейсніцца, але будучы прадказаным, знаходзіць нейкі імператыўны імпульс і абавязкова здзейсніцца.

Людзі зараз звычайна вельмі нервова рэагуюць, калі хтосьці гаворыць, што справа не... атрымаецца ці адбудзецца штосьці дрэннае. Аб прадказальніках у такіх выпадках гавораць, што ён «накаркаў». Такім чынам, з аднаго боку прадказальнік прадказвае будучае а з другога — творыць яго сам. Таму і яны нясуць за гэта адказнасць.

—«Бывают в человеческой судьбе часы когда нас дьявол соблазняет...» Што вы можаце параіць людзям сённяшняга часу?

— Перш за ўсё — пазнаць саміх сябе не трымаць крыўд, клапаціцца аб бліжніх і аб сваім здароўі — гэта, я лічу, самае галоўнае. Ну, а тым, хто верыць у біяэнергетыку,— падумаць аб сабе, сваім здароўі; кажуць, «У здаровым целе — здаровы дух!» аднак і яго трэба падтрымліваць. А тым, хто ўжо зусім не верыць, магу параіць 2 разы ў год 10—12 сеансаў масажу і валерыянавыя ванны, але ўсё ж такі паспрабуйце знайсці свайго гаіцеля, які заўсёды дапаможа вам. Хадзіце ў царкву, тварыце дабро і будзеце шчаслівыя.

Марына ПУПШЫНОВІЧ.

● АКТУАЛЬНА

НАША СЭРЦА — У НАШЫХ РУКАХ

Сэрца — адзін з асноўных фізіялагічных механізмаў, якія забяспечваюць жыццё арганізма. Гэты невялікі па сваіх памерах «матор жыцця» робіць вялізную работу. Пры кожным сваім скарачэнні сэрца выкідае ў аорту 60—80 мілілітраў крыві, а за суткі — каля 8 тысяч літраў. Праз гэта арганізм забяспечваецца пажыўнымі рэчывамі, кіслародам.

Найважнейшы сродак умацаваць мышцу сэрца, нервовую сістэму, увесь арганізм — фізічная практыкаванні. Яны трэніруюць наша цела і нашу волю.

Вельмі вялікае значэнне мае правільнае чаргаванне працы і адпачынку. Спаць варта не меньш за восем гадзін у суткі, пры адкрытай фортачцы. Кісларод сілкуе цэнтральную нервовую сістэму, сэрца. І дома, і на працы заўсёды павінна быць дастаткова свежага паветра. Старайцеся штодня праводзіць на вуліцы адну—дзве гадзіны — хадзіце пехам на працу і з яе, наогул бывайце больш на паветры. Актыўны адпачынак абавязкова трэба спалучаць з пасіўным, са спакоем.

Найважнейшай умовай для нармальнай работы сэрца з'яўляецца правільнае харчаванне. Галоўнае — захоўваць яго рэжым, не злоўжываць мучным, тлустымі, вострымі стравамі. Варта не забыць і тое, што самыя злыя ворагі сэрца — алкаголь і нікацін. Трэба выбіраць такую ежу, якая задавальняла б патрэбы вашага арганізма і была б пажыўнай і разнастайнай.

Доктар-кардыёлаг 2-га гарадской клінічнай шпіталя, заг. аддзялення, кандыдат медыцынскіх навук Л. І. РАЧОК.

● ГІСТАРЫЧНЫ КАЛЯНДАР

ЧЭРВЕНЬ

1921 год

17 чэрвеня. Пачаліся заняткі на рабочым факультэце. Да вучобы прыступілі 160 чалавек.

1922 год

Чэрвень. ЦВК Савету Беларусі прыняў пастанову з восені 1922 года перадаць універсітэту маёнтак Лошыца.

1923 год

Чэрвень. На некаторых курсах БДУ ўстаноўлена абавязковая здача залікаў па беларускай мове і на некаторых кафедрах — чытанне лекцый па беларускай мове.

1924 год

22 чэрвеня. Рабфак скончылі 98 чалавек.

1927 год

8 чэрвеня. СНК БССР прадаставіў правы універсітэту прымаць да абароны доктарскія дысертацыі.

1928 год

Чэрвень. Рэктар БДУ У. І. Пічэта выехаў на месяц у Германію для чытання лекцый па гісторыі Беларусі.

1929 год

Чэрвень. Студэнты БДУ сабралі для падшэфных вёсак 2,5 тыс. рублёў, закупілі 6 бібліятэчак з літаратурай па сельскай гаспадарцы, адрамантавалі сельскагаспадарчы інвентар.

Студэнты і выкладчыкі БДУ на чале з рэктарам У. І. Пічэтам звярнуліся ў Пралетсуд з просьбай перадаць малельны дом для арганізацыі студэнцкага клуба.

1931 год

Чэрвень. Адбыўся пяты выпуск курсаў па падрыхтоўцы ў ВНУ. За тры гады яны падрыхтавалі 340 чалавек. Курсы дзейнічаюць пры педфаку БДУ і выкладанне вядзецца студэнтамі гэтага факультэта.

1932 год

Чэрвень. Рэктарам універсітэта назначаны Ермакоў.

1938 год

Чэрвень. Універсітэцкі дыплом атрымалі 145 спецыялістаў: біёлагі, хімікі, фізікі і матэматыкі. 15 выпускнікоў пакінуты для выкладання на кафедрах.

1941 год

Чэрвень. Рэктарат, партбюро, прафком і камітэт камсамола універсітэта вызначылі 50 выдатнікаў вучобы, якія паедуць у дамы адпачынку для двухтыднёвага лячэння. Для другіх студэнтаў будуць арганізаваны экскурсіі ў Каўнас, Маскву і Ленінград.

(Працяг на ст. 3).

● ДАРЭЧЫ

ЯШЧЭ РАЗ ПРА ДЫФТЭРЫЮ

Амаль забытая некалі дыфтэрыя з кожным днём усё больш і больш нагадвае пра сябе жыхарам нашага горада.

У горадзе Мінску за 1993 год зарэгістравана 63 выпадкі захворвання дыфтэрыяй (на 40 выпадкаў больш, чым у 1992 годзе) і 27 выпадкаў бактэрыяносьбітцва. Сярод захварэўшых — 50 дарослых і 13 дзяцей. Сярод дзяцей выяўлена 23 бактэрыяносьбіты дыфтэрыі. У пачатку 60-ых гадоў у горадзе рэгістравалася каля 300 выпадкаў захворванняў штогадова. Вакцыны рэзка скарацілі лічбу захворванняў да 1—2-х выпадкаў у год, а ў сярэдзіне 70-х гадоў выпадкі захворванняў наогул не рэгістраваліся.

Узбуджальнік дыфтэрыі гняздзіцца ў ротаглотцы і з кропелькамі сліны пад час размовы, кашлю, чхання трапляе ў успрымальны арганізм, на прадметы. Колькасць бацыл выдзеленых узбуджальнікаў узрастае ў людзей з запаленчымі захворваннямі верхніх дыхальных шляхоў, ангінамі, атытамі.

Таму пры паездках у грамадскім транспарце, у месцах масавага збору людзей не забывайце пра культуру паводзін — пры кашлі, чханні закрывайце рот насоўкай ці рукой, не размаўляйце громка. Думайце пра тое, што можаце заразіць суседа.

Калі ж заражэнне адбылося, праз некалькі дзён з'яўляюцца боль у горле, сіплы голас, кашаль. Небяспека каварнай хваробы заключаецца яшчэ і ў тым, што яна падобна да ангіны: пяршэнне ў горле, пачырваненне, з'яўленне плёнак на міндалінах, падвышэнне тэмпературы. Але тэрмін развіцця хваробы ў дыфтэрыі значна карацейшы. Праз тры дні ўжо можа быць позна. Трэба абавязкова выклікаць доктара на дом. Абмежаваць хворага ў кантакце з бліжнімі.

Калі не пачаць своечасова лячэння, то хвароба прагрэсіруе і развіваюцца цяжкія таксічныя формы. Гэта азначае, што хворы можа памерці.

Насельніцтва нашага горада прышчэплена толькі на 85,9%. Не спяшаюцца клапаціцца пра сваё здароўе педагогі школ і ВНУ — яны прышчэплены толькі на 74,6% і 47,1% адпаведна. Не разумеюць, што, маючы зносіны з вялікай колькасцю людзей, у іх шанс захварэць павялічваецца ў некалькі разоў. Для абароны ад дыфтэрыі даросламу трэба рабіць прышчэпкі кожныя дзесяць гадоў.

Тая мама, якая сёння адмаўляецца прышчапіць свайго малыша, павінна падумаць аб тым, што заўтра яе дзіця, захварэўшы, перадасць небяспечную інфекцыю яшчэ дзесяткам людзей, і, значыць, на яе кладзецца адказнасць не толькі за жыццё і здароўе ўласнага дзіцяці, але і многіх чужых.

Доктар 2-ога гарадскога клінічнага шпіталя Г. Г. ГЕРАСІМАВА.

● ФАРПОСТ

НА МЯЖЫ

Неяк жудасна лёгка мы звыкліся да слова «самаабарона», да таго, што самае непрыемнае можа чакаць на кожным кроку. Вуха абпальваюць усё новыя і новыя паведамленні аб зверствах, разбойных нападзеннях, рэкеце. Нарастаючая, літаральна, з кожным днём хваля злачыннасці сярод падлеткаў — факт афіцыйнай статыстыкі. Зірніце на лічбы і мяркуйце самі: з 28 лютага 1993 па 1 верасня гэтага ж года было здзейснена 16 згвалтаванняў, а ўжо ў гэтым годзе — 18; грабяжоў за паўгады 1993 года — 122, у гэтым годзе — 110; разбояў — 22 (1993 г.), 38 (1994 г.); крадзяжоў дзяржаўнай маёмасці — адпаведна 151—250; асабістай — 454—598. Прычым значна ўзрасла вага цяжкіх злачынстваў: забойстваў, згвалтаванняў. Здавалася б, у нас існуе цэлая сістэма мер па папярэджванню злачынстваў, і ўсё ж такі, нягледзячы на строгасці, вынікі, на жаль, не суцяшаюць. Здаецца, што інтарэс да сексуальнага жыцця ў моладзі ўсё ж такі не прападае, як сцвярджаюць нашы псіхолагі, а наадварот, узрастае са страшэннай сілай. А колькасць разбояў? Аб чым сведчаць гэтыя лічбы? З такім пытаннем я звярнулася да Кур'яновіча Дзмітрыя, які па сваёй службе займаецца праблемамі правапарушэнняў.

— На вачах нарастаючая злачыннасць непаўналетніх, мусіць, звязана з багаццем танных, ярка размалёваных кніг, пасля прачытання якіх «цягне на подзвігі»,— гаворыць ён.— А калі трохі сур'ёзней — прычыны гэтага становішча звязаны з усялякімі працэсамі і з'явамі, што адбываюцца ў сацыяльным і эканамічным жыцці нашага грамадства. Усё гэта атрымліваецца пад уплывам жыццёвых цяжкасцей, бо нашы дзеці рэагуюць на іх значна мацней і раней, чым мы мяркуем. Зусім нядаўна чытаў: па звестках крымінальнай статыстыкі менавіта ўзрост ад 15 да 17 выдае найбольшую колькасць асабліва небяспечных злачынстваў сярод непаўналетніх. Крытычныя два гады... Але яшчэ, канешне, вельмі многае залежыць ад сям'і, сяброў.

А я падумала вось аб чым. Мільёны падлеткаў, уступаючы ў жыццё, пераадольваюць небяспечную мяжу без якіх-небудзь маральных страт. Значыць, перабольшваць сілу цёмных інстынктаў не трэба. Дык можа проста наша непаўналетнія маюць патрэбу не столькі ў крытыцы, колькі ў дапамозе і ўзаемаразуменні? І самі яны ахвяры. Чаго?

Марына ПУПШЫНОВІЧ.

СВОЙ РОЗУМ МАЦНЕЙ ЗА БАЦЬКОЎСКУЮ ШЫЮ

Уявіце сабе такую карціну: стаіць цуда-машына, на ёй шмат рознакаляровых пімпачак. Націснуў на адну з іх — ты прэзідэнт, на другую — касманаўт, на трэцюю — інжынер і г.д. Зразумела, было б значна лепей з выбарам прафесій — зусім ніякіх праблем, хіба толькі на які колер паставіць... Далёка вітаючы ў нябёсах, марыць зусім не кепска. Пасля гутаркі з вучнямі 10—11 класаў сярэдняй школы № 169 Мінска апусціцца на грэшную зямлю ўсё ж такі прыйшлося, бо, як выявілася, кашалькі бацькоў не такія ўжо тоўстыя, а жаданні дзяцей не прызямленыя...

Якую перспектыву для сябе бачаць сёння 17-гадовыя, рыхтуючыся пераступіць мяжу дзяцінства? Давайце паслухаем іх разважанні.

●

Тацяна, 11 клас. У наш час да прэстыжных прафесій адносяцца (згодна з цягам часу): адвакат, юрыст, менеджэр, банкір і ўсе прафесіі, так або інакш звязаныя з гандлем і бізнесам, таму што ўсе гэтыя прафесіі забяспечваюць нябедныя жыццё і хоць якое-небудзь становішча ў грамадстве. Я з самага дзяцінства марыла стаць банкірам. А зараз, калі трохі разумнейшая стала, ведаю — туды мне шлях «заказаны», бо калі раскрыць бацькоўскі кашалёк, то там ледзьледзь на ежу і адзенне хапае.

Аляксей, 10 клас. Што можа быць прасцей, чым сядзець цэлы дзень у «ларьке» і гандляваць шакаладкамі? Гэта праца не патрабуе вялікага розуму і фізічных перагрузак.

Зразумела, усе жадаюць жыць прыгожа, аднак, далей снікерсаў чамусьці не лячыліся...

Што датычыцца бацькоў, то ўсе яны, канешне, занепакоены, каб іх дзеці былі ўладкаваны як мага лепей у жыцці, каб не бадзяліся дзе-небудзь, а працавалі ці вучыліся, не сядзелі на шыі.

«Калі супаставіць нашы жаданні,— гаворыць Валянціна Уладзіміраўна, маці вучня 11 класа,— нашы імкненні і імкненні сённяшніх падлеткаў зараз, я лічу, што яны (дзеці) вельмі адрозніваюцца ад нас сваёй інтэлектуальнай культурай, прагнай дапытлівасцю, надзвычайнай дасведчанасцю ў самых разнастайных пытаннях. Яны не па ўзросту мудрыя, і хутчэй нагадваюць барадатых філосафаў, не раз і не два біты жыццём, чым падлеткаў».

Сапраўды, калі разважаць, ці не дарослыя павінны ў тым, што нашых дзяцей хвалююць такія зусім не дзіцячыя рэчы?

Аляксандр, 11 клас. Зараз марыць «не выгадна», бо ўжо з ранняга дзяцінства ўсе ведаюць, што без грошай амаль нічога не даб'ешся, тым больш, што ў наш час улічваюць не жаданне, а магчымасці... Пасля 9-га класа я спрабаваў паступіць у матэматычны ліцэй. Падрыхтоўка была добрай: рэпетытар, падрыхтоўчыя курсы, на якія па тых часах аддалі шмат грошай. Але я праваліўся, бо жаданне паступіць было, а больш грошай не. Аднак, шчыра кажучы, мае бацькі проста не падумалі аб тым, што дастаткова «даць у лапу», каб іх дзіцё было ўладкавана.

Усе мы, як гаворыцца, любім і пакутуем: любім грошы і пакутуем ад іх недахопу... А ці задумваліся вы, паважаныя бацькі, як ставяцца вашы дзеці да вырашэння праблем такога роду? Не? Тады спытайце ў іх аб гэтым самі, але спачатку прачытайце адказы, змешчаныя ніжэй, каб зрабіць выснову.

Святлана, 11 клас. Я хачу жыць, апранацца не горш, нават лепей за іншых. І маю надзею ўсялякімі шляхамі гэтага дабіцца; магчыма — сваёй галавой, магчыма — страціўшы нешта, а мабыць і некімі іншымі, больш вернымі і надзейнымі шляхамі.

Анатоль, 11 клас. Я лічу, што больш за ўсё нам не хапае падтрымкі і разумення нашых бацькоў — ну, не разумеюць яны нас зусім, прапаноўваючы выбраць прафесію — у іх трохі, можа, разумнейшы погляд на жыццё, але мы маем свой уласны. Згадзіцеся, не ім жыць — мне. Напрыклад, мяне з маленства вабіла радыётэхніка. Я хачу быць інжынерам. Але мае бацькі са мной не згодны, гавораць, што сённяшнія інжынеры сядзяць без работы. А калі мне больш нічога не падабаецца, калі я не знайду нідзе сабе скарыстання, што тады рабіць? А так я паспрабую знайсці тое месца, дзе сапраўды патрэбны кваліфікаваныя людзі, а не — дык штосьці прыдумаем! Але сам, без падказкі бацькоў. Я хачу быць самастойным, ні ад каго не залежным.

Сапраўды, няхай паспрабуюць сваёго хлеба, можа ён ім будзе больш даспадобы?

Вольга, 10 клас. Калі будзе ўлада ў цябе ў руках — будзе і ўсё астатняе. Я маю на ўвазе ўсялякую ўладу — ад прэзідэнта да дырэктара школы, але чым больш, тым лепш. Аднак у гэтым выпадку патрэбна галава, разумнейшая, скажам, чым у пашталёна.

Я згодна, але падчас у пашталёна галава куды больш разумнейшая, чым, скажам, у дырэктара школы. Але тое, што розум сёння неабходны, каб уладкавацца ў жыцці, дзеці пачынаюць разумець рана. Можа, у гэтым іх выратаванне.

Маша, 11 клас. Я лічу, што далей без вышэйшай адукацыі — нікуды. Гэта зараз людзі, скончыўшы інстытуты і універсітэты, застаюцца без месца работы, а потым, потым будзе, як у Дастаеўскага: «Красота спасёт мир.»

Канешне, жыццё наперадзе, а перспектывы бязрадасныя. Была б цуда-машына — ніякіх табе праблем. Вось толькі выбар колеру сёння надта збядне́ў, а бліскучыя фарбы не для ўсіх зязяюць. І можа (хто ведае) патэнцыяльныя Мендзялеевы і Кулібіны рыхтуюць адчыніць шырокія дзверы камерцыйнага кіёска...

Марына ПУПШЫНОВІЧ.

● ГІСТАРЫЧНЫ КАЛЯНДАР

ЧЭРВЕНЬ

(Працяг. Пачатак на ст. 2)

22 чэрвеня. Пачалася Вялікая Айчынная вайна. У першыя дні вайны 450 студэнтаў і выкладчыкаў БДУ прыбылі на прызыўныя пункты.

1945 год

Чэрвень. Прынята пастанова СНК СССР аб ільготах для удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, якія паступаюць у вышэйшыя і сярэднія навучальныя установы.

1947 год

27 чэрвеня. Пастановай Савета Міністраў СССР устаноўлены дзве стыпендыі імя акадэміка У. І. Пічэты для студэнтаў МДУ і БДУ, якія спецыялізуюцца па славяназнаўству.

1949 год

4—8 чэрвеня. Ва універсітэце адбыўся вечар і навуковая сесія, прысвечаная 150-годдзю з дня нараджэння А. С. Пушкіна.

1951 год

24 чэрвеня. У Вялікай зале Дома ўрада адбылася сустрэча студэнтаў БДУ з паэтамі К. Сіманавым і А. Твардоўскім.

1952 год

Чэрвень. У аспірантуру аб'яўлены прыём па 19 спецыяльнасцях. Будзе прынята 40 чалавек.

1955 год

23 чэрвеня. З № 15 (228) шматтыражная газета БДУ «За сталінскія кадры» стала выходзіць пад назвай «Беларускі універсітэт».

1956 год

Чэрвень. Універсітэт мае 5 інтэрнатаў, у якіх пражываюць 1060 студэнтаў.

● ШКОЛА ПЕРВОКУРСНИКА

О ВЕЧНОМ...

ПОСВЯЩАЕТСЯ ШУРИКУ Л.

— Для чего ты пьешь?
— Налей — расскажу.
(Из частной беседы)

Самым смешным анекдотом из жизни этого человека был, наверное, случай, когда он поставил на кухне кипятить свои белые носки, но, конечно же, напился и на утро нашел только два уголька в обгоревшей кастрюльке. Все это было бы смешно, если бы было удивительно, но дело как раз в том, что, когда все узнали про случившееся, никто даже не пожал плечами, не покачал головой, разве что руками разводили: «С кем не бывает, а тем более с ним». Гораздо больше все удивлялись, когда видели его трезвым. Это было даже какое-то шоу, про которое говорили друг другу: «А знаете?...»

Все это было бы смешно, если бы к мнению этого человека не прислушивались тысячи читателей газет, если бы он не был одним из перспективнейших, даже вполне созревших журналистов, уважаемых и коллегами, и (!) лицами очень высокого ранга. Если бы он был такой один...

Можно не говорить исключительно о журналистике. Любой студент — химик, физик, юрист, филолог — знает, насколько глубоко пьянство въедается в быт, работу, досуг и любовь учащейся молодежи. И не стоит думать, что алкоголик — это всего лишь жалкий старикашка-бомж с красным носом из «Вожыка» или «Крокодила». Это часто парень с неплохими умственными и физическими задатками, часто галантный с дамами, остроумный, симпатичный, временами богатый, нередко философ. Но, просыпаясь по утрам, он не может вспомнить уже, в какие двери чем стучал, каким голосом что кричал, что за жидкость лилась в желудок, и чья кровь брызгала на стены после того, как жидкость закончилась. Он не то что не помнит, он просто не видел своего собутыльника остекленевшими глазами!!

Это может быть и девушка, которая ходила дома на дискотеки, курила тайком от мамы, потом поступила, ходила на занятия, а потом что-то завертелось-закрутилось, кто-то обидел, да и вообще «тоска», «беспросвет», «беспредел» — теперь она валяется на полу, изрыгая вместе с пищей «фразеологизмы».

В момент просветления эти люди смеются или плачут, представляя, что было бы, если бы их сейчас видели родители.

Не будем говорить о том, что их забирает милиция, о битых стеклах, о битых лицах. С трезвыми это случается не реже. Зададимся другим вопросом: на чём держится государство? Ведь только кажется, что «пьяный студентишка» — это нечто жалкое, неопытное, неприспособленное к самостоятельной жизни, но, впрочем, ничего необычного. Опять же: «С кем не бывает?» Но ведь бывает почти со всеми. Кто-то больше, кто-то меньше. Но на этих пропитанных спиртом мозгах держится все будущее Беларуси.

Культ пьянства имеет несколько разновидностей. Одних привлекают кабаки, женщины и прочая романтика ночного города. Других пьянство ставит на ноги: несмелый, только что окончивший школу первокурсник начинает чувствовать себя мужчиной, тем более, что его начинают узнавать и здороваться авторитетные люди, которых он встречал в компании. Нестройно вышагивая вечером по обледенелым тротуарам незнакомого города, молодой человек чувствует свою безнаказанность, беспроблемность, безумность — все, что порождает отрыв от пугающей действительности и прорыв к счастью. Третьих (таких довольно мало) интересует только, с кем они пили. Они говорят позже: «А я тогда-то пил с такой-то известной личностью. Он (она) был такой пьяный, хлопал меня по плечу и т. п.»

Самая ж большая часть пьяниц пьют от той пресловутой тоски. Что можно рассказать о ней? Тоска — это не то, когда нечего делать. Студент, по преданиям, вообще страшно загруженный учебой человек, который в свободное время подрабатывает на разгрузке вагонов, чтобы выжить. Тоска — это депрессивные периоды, когда ничего не хочется делать. Нет, не из лени. Просто теряется нить, цель: порой даже доходит до полного сумасшествия, которое влечет за собой удавшийся или неудавшийся суицид. Инстинкт самосохранения уже ослабляется. Парень, разбивающий кулаком стекло и уже весь в крови ревущийся вниз,— зрелище, уже не вызывающее удивления. Друзья объясняют: женился в 18 лет, что ж ты хочешь?

Пьют люди, чтобы завтра встретиться, посмеяться над опухшими лицами, повспоминать, как что было, увидеть в этом смысл жизни и устроить следующую пьянку, пока не кончатся деньги. А потом — в долг.

Студент — молодой специалист, квалифицированный работник — уважаемый руководитель. Не будем вспоминать, что к этому времени он уже становится добрым дедушкой, и неизвестно, здоров ли его внук. Но чтобы решить какой-то вопрос с этим официальным лицом, другое официальное лицо должно с ним выпить. И так бесконечно и по кругу. И это на фоне нарастающего дефицита интеллектуальных кадров. Картина получается тревожная: одни ушли на рынок, другие — в запой. Где будешь ты, уважаемый читатель?

А. РАЩУПКИН.

ЛЯ-ЛЯ-ФА!

СТАРОНКА ДЛЯ ЗАКАХАНЫХ

АЙНУР

Любовная лирика студента-физика

Посвящается Аннушке, девушке с грустными глазами

Прощай, прощай моя любовь.
Ушла мечта, исчезли грёзы,
Остановилась в жилах кровь,
Застыла, превращаясь в слёзы.

Нет, я, конечно, не умру
И, может, счастлив даже буду.
Но, видит Бог, свою звезду,
Тебя, мой ангел, не забуду.

Я в своём сердце пронесу
Твой чудный образ сквозь года.
Лишь об одном тебя прошу:
Приснись мне хоть бы иногда.

* * *

Весна! И солнце вновь сияет,
И снова птицы прилетают,
Хотя зачем летят — не знают,
Ведь скоро им назад лететь.

Весна! Тепло и припекает.
Хотя дожди еще бывают,
Но куртки все уже снимают —
Наверно, не хотят потеть.

Весна! И вновь живет природа:
Красавца праздник и урода.
И знать себя даёт порода,
И брачный начался сезон.

Весна! Деревья дятел точит.
Длиннее день, короче ночи.
И зубр ругательства бормочет:
Вообразил, что он бизон.

Весна! И листья вырастают
(Они пока не опадают),
И мне они напоминают
Г—ча усы.

Весна! И девушки шалеют,
И ни о чем они не знают,
И даже юноши краснеют,
И молча смотрят на часы.

* * *

Ты уже никогда не услышишь мой смех:
Я себя хороню, хотя это и грех.
Впрочем, я уже мёртв, мне уже не помочь,
И отныне всегда моим днём будет ночь.
Как холодная тень в тихой призрачной тьме,
Ночью буду бродить и мечтать о тебе.
Я не буду топиться и вены кромсать,
Мне противно давиться, мне на всё наплевать.
Через год, через два, может быть, никогда
Вспомнишь ты и поймешь мою грусть и тогда
Ты меня позовешь, но услышишь мой смех.
И тогда ты поймешь, кто был лучший из всех.
И, оставшись одна, ты тихонько всплакнёшь,
Вспомнишь всё и тогда свою жизнь проклянешь.

* * *

Когда тебе плохо, и не хочется жить,
И нет желанья веселиться и пить,
Пуста душа и пуст карман,
Ты можешь прийти к нам.

Ты идешь по городу — и слёзы в глазах:
Ты счастлива была лишь в сказочных снах.
Ты любишь гулять среди желтых полей,
Но не любишь никогда никого из людей.

Ты выслушивала ложь и откровенную лесть,
Но никто не стал
счастливей от того, что ты есть.
На твоём лице улыбка
сквозь лёгкую грусть —
Эту каменную ласку ты знаешь наизусть.

Твои мысли текут, но глаза пусты:
В них не видно отражения высокой мечты.
И, зная это, прячешь их ты
За длинными ресницами дивной красоты.

* * *

Неотправленное письмо абоненту №   , приславшей своё стихотворное объявление в рубрику «Клуб знакомств».

Твой стиль изящества
(ну право) не лишен,
Но, кажется, эмоций много в нём,
Которые вредить нам могут часто.
На суд людской их выносить опасно.
А ты, отчаявшись в свои 17 лет,
Как будто постарев от горя, зла и бед,
Пытаешься толпу разжалобить стихами,
Которые достойны быть прослушаны богами.
Стихи твои прочтя вечернюю порою,
Я плачу: вновь встают передо мною
«Дианы грудь, ланиты Флоры»
Чело и «ножки Терпсихоры».
И голову склоняю я пред ними
А мысли мои, рифмою гонимы,
К газете возвращаются и снова
Стихи читаю я, и мне не ново
Подобные читать посланья, но
Жаль, что мне их писать не суждено:
Ведь с той поры, как взор
Я обратил к твоему посланью,
С собою что поделать я не знаю и страдаю...

Ах, что за рифма!
Что за дивный слог!
Я был бы счастлив,
Если б так же смог
Легко и просто, росчерком пера
Всё описать; ты мне урок дала
Таланта и фантазии ума.
И я к твоим стопам губами припадаю
Как описать себя мне — я не знаю.
А впрочем, как бы я не написал
Всё хуже будет, чем на самом деле.
Ну, я начну, а то не кончить этот псалм
Мне и к концу недели.
Итак: я молод, не урод,
Мой крупный нос, красивый рот
Нередко девушек в смущение приводят,
И соки жизни вверх и вниз по телу бродят.
Мне скоро 19 будет...
И наступившая весна
Во мне любви флюиды будит
И жду я, что придет она...
Ты не подумай, будто я,
Мысль похотливую тая;
Пытаюсь девушкам в любовники набиться
Или тем более в мужья...
Нет, нет, не в том мечта моя—
Ищу я друга, чтобы вместе веселиться,
И хоть я занятой весьма,
Но буду ждать твоего письма,
И время найду тебе ответить.
Ах, поскорее шли ответ —
Свою поэму иль сонет,
Чтоб можно было рифму в нем заметить
И рифмой на него ответить.
В странице цвета молока
Я не «прощай» пишу — «пока»,
Надеюсь на письмо я или встречу.
И если не напишешь ты —
Завянут свежие цветы
И я себя убью иль покалечу.

P. S. ***Прошу тебя, не надо слёз***
восторга или умиленья—
Письмо писал я не всерьёз,
А просто так, для развлеченья.

Малюнак Анатоля Пляскіна.

● ЯКІЯ МЫ?

КРЫЛЫ „MONTANA“ ЦІ КРЫЛЫ КАХАННЯ?

Гляджу я часам на парачкі закаханых, якія хутка, не затрымліваючыся ні на хвіліну, праходзяць каля гандлёвых кветкавых радоў, бачу безнадзейна сумныя вочы дзяўчат, якія праводзяць поглядам кожны кошык з кветкамі. Ружы, гваздзікі, касачы... Рознай велічыні, розных колераў... І неўзабаве прыгадваю радкі з верша І. Кобзева: «Часто девушки обижаются — мол, закон любви стал суров, парни ласковых слов стесняются и почти не дарят цветов...» Хацела б я паглядзець на таго героя, які б адважыўся падараваць каханай мільён пунсовых руж! Жартую. Вядомая справа, так толькі ў песні спяваецца. Які ж мільён, калі стыпендыя ўсяго 60 тысяч, а толькі адна ружачка каштуе тысяч 15—20?! Хочаш заляцацца да дзяўчыны — зарабляй грошы. Ёсць, напрыклад, стары студэнцкі спосаб — здаць бутэлькі. «Састарэла! — скажаш,— як «зайчык» наплакаў!» Тады ёсць магчымасць зрабіць «курсач» студэнтузамежніку або дыплом. Справа нецяжкая, і аплата ў «баксах». А пры жаданні паміж сесіямі можна ў Расію ці ў Кітай зматацца. Хочаш жыць — умей вярцецца! Народная мудрасць недарэмна кажа.

Колькі б ні было грошай, заўсёды здаецца, што іх мала. Грашовы вір круціцца ўсё хутчэй і хутчэй... І сапраўды, трэба ўмець у ім вярцецца. Каб цябе зусім не засмактала, важна адчуць, калі трэба спыніцца. Пачуцці — самае ўражлівае месца чалавечай душы. Менавіта яны першымі страчваюць магчымасць супрацiўляцца мацнеючаму з кожным днём віру. Паступова, непрыкметна страчваецца задавальненне ад падараваных кветак, ад кахання жанчын... Затое, як мы любім усё падлічваць! Выпітыя бутэлькі і колькасць набітых пасля гэтага, прабачце, морд, грошы і, нават, жанчын! А потым з гонарам і задавальненнем выхваляцца перад сябрамі, маўляў: «Курица — не птица, Польша — не заграница, женщина — не человек!»

Прыгадваюцца словы пакрыўджанай Наташы Тарасавай, вучаніцы 10-А класа СШ № 1: «Я не хачу, каб яму толькі бёдры мае былі патрэбныя! Я хачу, каб я яму патрэбна была, я!» А колькі іх, такіх жа, пакрыўджаных брудным дамаганнем, Наташ, Лен, Тань!..

Больш лянівыя «кавалеры», якія не жадаюць губляць свой час, але жадаюць жыць прыпяваючы, таксама любяць падлічваць грошы. Толькі не свае, а сваіх выбранніц. «Выбіраючы нас,— журботна кажа студэнтка IV курса Палітэхнічнага інстытута Наталля П.,— ды ў кішэню імкнуцца зазірнуць, ацэньваючы: ці не пустая?»

Невясёлы напрошваецца вывад. Чамусьці ўсё часцей дзяўчыну зараз прымаюць за рэч, да якой можна прыцаніцца. Толькі вось у вітрынах магазінаў яшчэ пакуль не выстаўляюць! Такія адносіны да дзяўчыны нават пужаюць. Таму што яна — будучая маці. За ёй будучыня. Кахаць і быць каханай ёй проста неабходна. Толькі ў атмасферы ўзаемаразумення, кахання, павагі, якая павінна цараваць ў сям'і, можна нарадзіць і выхаваць здаровае, паўнацэннае дзіця. Цікавая рэч, псіхолагі лічаць, што нават нованароджаны плача таму, што яму патрэбна ўпэўненасць у тым, што яго кахаюць. Не хачу казаць, што каханне — панацэя ад усіх хвароб грамадства. Але, на мой погляд, павелічэнне колькасці сем'яў, у якіх каханне неяк пацьмянела, стушавалася, страцілася ці не існавала наогул, прапарцыянальна павялічэнню колькасці прыроджаных дзіцячых паталогій і захворванняў.

Такім чынам, дзякуючы каханню мы забяспечваем сваю будучыню. Выбар за вамі: халодныя металічныя крылы «Montana» ці крылы кахання?!

Вольга ХАДАРЭНКА.

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

Мінская паліграфічная фабрыка «Чырвоная зорка» МВПА імя Я. Коласа.

23 чэрвеня
Зак. 1773.
Т. 1000 экз.

220080, Мінск-80, УНІВЕРСІТЭЦКІ ГАРАДОК, ВУЛ. БАБРУЙСКАЯ, 9, ПАВЕРХ 4, ПАКОІ 411—412
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

В. а. рэдактара
Т. М. КАЗАК

Газета падпісана ў друк у 16.00.